Vključevanje raziskav o sreči v končne kazalnike družbene analize življenjskega cikla

Stefan Mann in Melf-Hinrich Ehlers

Končni kazalniki za analizo družbenega življenjskega cikla (S-LCA) so še vedno manj konsolidirani kot tisti za okoljsko LCA. Obstaja široko soglasje, da bi moralo biti človekovo blagostanje osrednji cilj družbene trajnosti in s tem tudi S-LCA. Kljub temu sta trenutno dve glavni podatkovni zbirki za S-LCA omejeni na množenje delovnih ur s kakovostnim ali tveganjsko prilagojenim faktorjem. Namen tega prispevka je oceniti skladnost med to tehnično pragmatičnostjo in dobro uveljavljenimi ugotovitvami raziskav o sreči. Analiza se začne z argumentom, da sta dokazljivost in posledičnost nujna kriterija za vsako uporabljeno spremenljivko. Nato je prikazano, da nekatere spremenljivke, kot je revščina, niso posledične, medtem ko enota delovnih ur ne izkazuje nobenih dokazov o povezavi s subjektivnim blagostanjem. Analiza zaključi, da bi bil preprost točkovni končni kazalnik primernejši za S-LCA kot trenutni kazalnik, ki temelji na urah.

Ključne besede: družbena trajnost, analiza življenjskega cikla, kazalniki, končni kazalnik
Klasifikacija JEL: P11
Managing Global Transitions 23 (3): 214–258

Optimizacija zalog kot orodje za zmanjšanje živilskih izgub in povečanje dobičkonosnosti: Študija primera malih pekarn v Sloveniji

Špela Lipnik in Žiga Čepar

Ta članek raziskuje vlogo upravljanja zalog pri zmanjševanju zavržkov hrane in izboljšanju gospodarske uspešnosti v izbranih slovenskih pekarnah ter tako prispeva k učinkovitejšemu, okoljsko odgovornemu in trajnostnemu gospodarstvu. Z uporabo polstrukturiranih intervjujev s ključnim osebjem pekarn ter poglobljeno analizo poslovne dokumentacije študija uporablja model ekonomske količine naročila (EOQ) in model Newsvendor za preverjanje naslednjih dveh hipotez: (H1) izboljšanje upravljanja zalog v Pekarni 1 lahko zmanjša skupne letne stroške nabave za več kot 15 % brez povzročanja kvarjenja ali zavržkov surovin, in (H2) zmanjševanje zavržkov hrane v Pekarni 2 ni nujno usklajeno z maksimiranjem dobička. Ugotovitve potrjujejo, da uporaba teh modelov lahko izboljša načrtovanje proizvodnje in nabave ter pokažejo, da

sta tako zniževanje stroškov kot zmanjševanje zavržkov dosegljiva, vendar nista vedno popolnoma usklajena. Študija poudarja pomen strateškega upravljanja zalog za uravnoteženje finančnih in okoljskih ciljev v malih pekarnah.

Ključne besede: modeli upravljanja zalog EOQ in Newsvendor, optimizacija zalog, zmanjševanje zavržkov hrane, trajnostno gospodarstvo, Slovenija
Klasifikacija JEL: Q010, Q530
Managing Global Transitions 23 (3): 259–294

Priložnosti za indijske ženske pri priložnostnih delih brez uporabe digitalnih platform: Pomen poklicnega usposabljanja

Sayantani Santra in Amit Kundu

Fleksibilni delovni čas lahko ponudi boljšo možnost za indijske ženske, ki vstopajo na trg dela. To je mogoče doseči z opravljanjem priložnostnih del brez odvisnosti od digitalnih platform, saj ima veliko posameznikov omejen dostop do tehnologije. Priložnostni delavci in samozaposleni so obravnavani kot delavci na podlagi priložnostnih pogodb (gig workers), ki lahko svoje delo opravljajo brez uporabe digitalnih platform. Probit model identificira dejavnike, ki lahko povečajo verjetnost opravljanja takšnih priložnostnih del brez uporabe digitalne platforme za indijske ženske. Z uporabo bivariantnega Probit regresijskega modela, ki temelji na podatkih Periodične ankete o delovni sili za leto 2022–23, in ob upoštevanju endogenosti članek pokaže, da tako formalno kot neformalno poklicno usposabljanje pozitivno vplivata na udeležbo žensk pri opravljanju priložnostnih del brez uporabe digitalnih platform. Vendar pa je vpliv neformalnega usposabljanja izrazitejši.

Ključne besede: priložnostno delo (gig job), samozaposleni delavec, priložnostni nadomestni delavec, neplačano gospodinjsko delo, formalno poklicno usposabljanje, bivariantna Probit regresija
Klasifikacija JEL: C51, C87, J44, J78, R20
Managing Global Transitions 23 (3): 295–326

Je okoljska Kuznetsova krivulja še aktualna v današnjem času? – Analiza onesnaženosti zraka v kitajskih mestih

Jun Wang, Shinah Park in Gulsah Akar

Ta študija je raziskovala prisotnost odnosov, podobnih okoljski Kuznetsovi krivulji (EKC), med različnimi socioekonomskimi spremenljivkami in kazalniki onesnaženosti zraka v 151 kitajskih mestih, ana-

liziranih z uporabo kvadratnih regresijskih modelov in geografsko utežene regresije (GWR). Rezultati ponujajo ključne vpoglede v uporabnost in omejitve EKC. Le indeks kakovosti zraka, dušikov dioksid (NO_2) in drobni delci ($PM_{2.5}$) kažejo statistično pomembne korelacije z eno socioekonomsko spremenljivko, vsaka v vzorcu, podobnem EKC, ki je smiselna v realnosti. Koeficienti GWR služijo kot diagnostično orodje za prepoznavanje mest z večjimi obremenitvami, kjer bi bilo treba prednostno uvesti strožje emisijske standarde, okolju prijaznejše industrijske prakse ali gospodarsko prestrukturiranje. Prostorske odvisnosti postavljajo pod vprašaj predpostavko EKC o izolirani dinamiki med okoljem in gospodarstvom. Strožji okoljski predpisi v razvitih območjih pogosto vodijo k premiku onesnažujočih dejavnosti v regije z milejšimi standardi. Politike za boj proti onesnaženosti zraka bi se morale osredotočiti na neposredno zmanjšanje emisij z lokaliziranimi, tehnološko podprtimi ukrepi, namesto da bi se zanašale na gospodarsko rast kot sredstvo za izboljšanje kakovosti zraka. Prostorsko ciljno usmerjene politike, ki temeljijo na vzorcih posameznih mest, so bistvene, saj so rezultati onesnaženosti oblikovani z regionalnimi industrijskimi strukturami, gostoto prebivalstva in čezmejnimi učinki razlitja.

Ključne besede: onesnaženost zraka, razvoj mest, geografsko utežena regresija, trajnostni razvoj, ekološki razvoj
Klasifikacija JEL: Q56
Managing Global Transitions 23 (3): 327–358